

Управління культури, національностей та релігій
Миколаївської обласної державної адміністрації
Миколаївська обласна бібліотека для дітей ім. В. О. Лягіна

Образотворче мистецтво в школі

*Інформаційний список
для організаторів дитячого читання*

Випуск 8

Миколаїв
2019

Укладач Л. Г. Шевцова

Редактор О. К. Карпенко

Відповідальна за випуск Т. А. Жайворонок

Образотворче мистецтво в школі : інформ. список для організаторів дитячого читання. Вип. 8 / Миколаївська обл. б-ка для дітей ім. В. О. Лягіна ; уклад. Л. Г. Шевцова. – Миколаїв, 2018. – 9 с.

Обласна бібліотека для дітей ім. В. О. Лягіна продовжує видання інформаційного списку літератури «Образотворче мистецтво в школі», який знайомить зі статтями з періодичних видань за липень – грудень 2019 року, які надійшли до нашої бібліотеки.

Матеріал розміщений за такими розділами:

1. Особливості викладання образотворчого мистецтва в школі
2. Гурток образотворчого мистецтва
3. Вивчаємо творчість художників

У межах кожного розділу публікації подано в алфавіті авторів або назв.

Список призначений для вчителів та керівників гуртків образотворчого мистецтва в загальноосвітніх школах.

Періодичність виходу – один раз на півріччя.

Шановні колеги, сподіваємось, що інформаційний список стане помічником у Вашій професійній діяльності.

1. Особливості викладання образотворчого мистецтва в школі

Бейбудова, О. Дари осені : урок образотворчого мистецтва в 1-му класі (за підручником Н. Лемешевої "Мистецтво. 1 клас") / О. Бейбудова, С. Кельм // Шкільний світ. - 2019. - N 20. - С. 9-12 : вкл. л.

Мета заняття: продовжувати ознайомлювати учнів з основними і похідними кольорами, працювати із гуашевими фарбами; формувати вміння добирати слова-ознаки, правильно зображувати об'єкт на аркуші, розвивати творчість, фантазію, виховувати охайність, старанність.

Бейбудова, О. Мої улюблені тварини : цикл уроків мистецтва у 1-му класі (за підручником "Мистецтво. 1 клас" Н. Лемешевої) / О. Бейбудова, С. Кельм // Шкільний світ. - 2019. - N 10. - С. 9-12 : вкл. л.

Мета заняття: формувати вміння аналізувати форми частин тіла kota, працювати із гуашевими фарбами технікою штампування; учити висловлювати ставлення до картин із зображенням тварин; формувати вміння добирати слова-ознаки, розвивати творчість, виховувати охайність, старанність, любов до тварин.

Бойко-Гулівата, О. Розвиток естетичних уявлень у процесі безпосереднього спілкування з природою / О. Бойко-Гулівата, М. Дьомін, І. Тарасюк // Мистецтво в школі : музика, образотворче мистецтво, художня культура. - 2019. - N 9. - С. 26-29 : іл.

Теплої пори року не можна не скористатися нагодою провести уроки за межами майстерні. Почалася ця практика навесні минулого навчального року й пролягла таким собі місточком до цих теплих осінніх днів. І це чудово, адже саме такий підхід дає змогу побачити різні колористичні гами протягом року, і взагалі, малювання просто неба є завжди корисним! У замкнутому просторі немає стільки предметів для малювання з натури, також творча пленерна практика є продовженням навчального процесу з композиції, рисунку, живопису.

Грановська, О. П. Красу рідної природи розуміти серцем вчись! Пейзажна лірика Лесі Українки. Малювання композиції "Природа" : ("Образотворче мистецтво" + "Українська література", 6-й клас) / О. П. Грановська, Г. О. Ульянова // Мистецтво в школі : музика, образотворче мистецтво, художня культура. - 2019. - N 7. - С. 11-13.

Мета заняття: зацікавити учнів пейзажною лірикою Лесі Українки; спонукати до роздумів про єдність людини і природи; удосконалювати навички виразного читання напам'ять поезій; формувати читацьку компетентність; допомогти учням зіставити словесне й живописне відтворення картин природи; поглиблювати знання про світло як засіб

виразності; розвивати комбінаторні здібності, навички та вміння передавати освітлення, утворювати відтінки кольорів; формувати образне, просторове й логічне мислення; прищеплювати любов до природи, художнього слова; виховувати ціннісне ставлення до мистецтва та праці.

Григулець, С. Осінній букет : мова графіки та живопису : урок образотворчого мистецтва. 2-й клас / С. Григулець // Шкільний світ. - 2019. - № 18. - С. 1-5 : вкл. л.

Мета заняття: ознайомити учнів із силуетно-площинним зображенням квітів та колірним контрастом; розширити навички й уміння працювати фарбами, удосконалювати відтворення настрою за допомогою кольору; активізувати знання учнів з основ кольорознавства; вивчати кольори, які можна назвати «осінніми»; виховувати любов та дбайливе ставлення до природи, охайність під час роботи з фарбами.

Кальченко, О. М. Портретна галерея : "Образотворче мистецтво", 3-й клас / О. М. Кальченко // Мистецтво в школі : музика, образотворче мистецтво, художня культура. - 2019. - № 10. - С. 9-12.

Навчальна мета: продовжувати ознайомлювати учнів із жанрами образотворчого мистецтва; закріплювати знання про портрет як жанр образотворчого мистецтва та засоби виразності портретного жанру; закріплювати поняття "композиція"; навчати спостерігати, дотримувати в зображенні пропорцій і розмірів обличчя людини.

Лемешенко, Н. Козацтво в українському живописі : вікторина до Дня українського козацтва / Н. Лемешенко // Шкільний світ. - 2019. - № 18. - С. 27-36.

Українські козаки - лицарі честі та свободи... Дізнатися чимало цікавих фактів про таких шляхетних і незвичайних людей допоможе вікторина. До цієї історичної теми зверталися багато дослідників і митців, зокрема і провідних українських живописців. У творчості одних вона посіла чільне місце, у творчості інших була яскравим, значним, але все-таки епізодом. Проте твори на таку історичну тему становлять значний шар української національної культури : (Ілля Рєпін «Запорожці пишуть листа турецькому султану», Олександр Мурашко «Похорон кошового», Фотій Красицький «Гість із Запоріжжя» та ін.).

Пантюх, О. І. Веселковий дивограй. Звуки та кольори в мистецтві : ("Мистецтво", 1-й клас, І ч. "Музичне мистецтво") / О. І. Пантюх // Мистецтво в школі : музика, образотворче мистецтво, художня культура. - 2019. - № 7. - С. 4-7.

Мета заняття: ознайомити дітей із нотоносцем, скрипковим ключем та нотами; навчити відтворювати звуки дощу за допомогою свого тіла; учити сприймати та аналізувати твори мистецтва;

виховувати інтерес до мистецтва, естетичний смак; прищеплювати бажання знайомитися з різними творами мистецтва, толерантність.

Пантюх, О. І. Веселковий дивограй. Кольори веселки. Основні та похідні кольори. Правила розміщення зображення на аркуші : ("Мистецтво", 1-й клас, II ч. "Образотворче мистецтво") / О. І. Пантюх // Мистецтво в школі : музика, образотворче мистецтво, художня культура. - 2019. - № 7. - С. 8-10.

Мета заняття: ознайомити учнів з основними та похідними кольорами; формувати в дітей уміння сприймати, розуміти та аналізувати кольори; розвивати увагу, уяву, спостережливість, творчу фантазію, зорову пам'ять; виховувати естетичне сприйняття навколишнього світу, чуття прекрасного, інтерес до мистецтва, охайність, акуратність.

Реп'янська, В. А. Зародження мистецтва на теренах України. Трипільська культура : "Мистецтво", 5-й клас / В. А. Реп'янська // Мистецтво в школі : музика, образотворче мистецтво, художня культура. - 2019. - № 9. - С. 2-13.

Мета заняття: поглибити знання учнів про виникнення первісного мистецтва на теренах України; ознайомити з трипільською культурою; звернути увагу на керамічні вироби та їхнє оздоблення – орнамент; з'ясувати суть унікальності трипільського орнаменту, його символічне значення; прищеплювати шанобливе ставлення та інтерес до культурних пам'яток рідного краю.

Робимо світ об'ємним : [3D малюнки: майстер-клас] // Куля. - 2019. - №11. - С. 16-17. - (Малюємо).

3D малюнки створити можна не тільки за допомогою комп'ютерної графіки, а й своїми руками на звичайнісінькому папері. Олівцями, фломастерами і фарбами. Ілюзія об'ємності залежить від кута поєднання ліній у точці. Чим об'ємніший кут, тим об'ємнішим виглядає малюнок.

Рогова, О. Л. Осінні настрої : інтегрований урок із природознавства, літературного читання, математики, музичного мистецтва, образотворчого мистецтва / О. Л. Рогова // Розкажіть онуку. - 2019. - № 9. - С. 33-35.

Мета уроку розширити знання учнів про пори року - осінь, ознайомити з осінніми змінами в житті рослин, вчити спостерігати за рослинами восени, тренувати навички додавання і віднімання двоцифрових чисел, вміння розв'язувати задачі на дві дії, надати учням початкове уявлення про живопис як вид образотворчого мистецтва, ознайомити з художніми матеріалами та інструментами художника-живописця.

Ромашко, Л. М. Графіті - мистецтво вулиць : "Образотворче мистецтво", 7-й клас / Л. М. Ромашко // Мистецтво в школі : музика, образотворче мистецтво, художня культура. - 2019. - N 8. - С. 16-21.

Мета заняття: ознайомити учнів із мистецтвом графіті, історією його виникнення, найпоширенішими стилями й напрямками; розвивати художньо-творчу уяву; виховувати естетичні смаки та культуру поведінки.

Супрун, І. Хлібом славиться земля : урок образотворчого мистецтва в 6-му класі / І. Супрун // Шкільний світ. - 2019. - N 20. - С. 1-8 : вкл. л.

Мета заняття: ознайомити учнів з історією хліба, із відомими творами художників, які прославляли хліб, закріпити вміння працювати в техніці колажу; виховувати повагу до культурної спадщини, до хліба.

2. Гурток образотворчого мистецтва

Корінь, Т. Л. Національно-патріотичне виховання гуртківців засобами образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва / Т. Л. Корінь // Мистецтво в школі : музика, образотворче мистецтво, художня культура. - 2019. - N 6. - С. 11-19.

Гурткова робота українознавчого спрямування допоможе дітям почуватися громадянами України, виконувати свої обов'язки, виявляти наполегливість, працьовитість, толерантність тощо. Закономірності виховного процесу будуть дієвішими в гуртковій роботі з патріотичного виховання, якщо дотримуватися певних вимог.

Лисиця, О. А. Інноваційні форми роботи як ресурс успішної самореалізації особистості вихованців студії образотворчого мистецтва "Вернісаж" / О. А. Лисиця // Мистецтво в школі : музика, образотворче мистецтво, художня культура. - 2019. - N 9. - С. 18-21.

О. А. Лисиця, керівник студії образотворчого мистецтва "Вернісаж", ділиться своїм досвідом. У своїй практиці вона використовує найвідоміші освітні інновації : традиційні заняття з викладенням нового матеріалу та проведенням опитування за допомогою тематичних кросвордів, ребусів, диспутів і вікторин з історії образотворчого мистецтва, обговорень творчості митців; нетрадиційні заняття (проектна діяльність, коучинг, тьюторство); методи оцінювання освітнього результату - перегляди, виставки тощо.

Шкеда, С. І. Перехідний мазок у петриківському розписі : (заняття гуртка) / С. І. Шкеда // Мистецтво в школі : музика, образотворче мистецтво, художня культура. - 2019. - N 6. - С. 7-10.

Мета заняття: забезпечити опанування дітьми техніки перехідного мазка; розвивати у дітей художні здібності, чуття ритму; виховувати естетичний смак.

3. Вивчаємо творчість художників

Дениско, Н. Розмаїття граней характеру людини, її духовного світу у портретах Ореста Кіпренського / Н. Дениско, К. Похозей // Мистецтво в школі : музика, образотворче мистецтво, художня культура. - 2019. - № 7. - С. 25-35 : фот.

Орест Кіпренський – відомий російський художник першої третини XIX століття, представник романтизму, відомий портретист.

Автор статті пропонує розглянути творчість художника за такими розділами: інтерес О. Кіпренського до сильної особистості. Варто згадати портрети А. К. Швальбе, Є. В. Давидова, О. С. Пушкіна, В. С. Хвостова, Ф. В. Ростопчина, К. М. Батюшкова, В. А. Жуковського та ін.; уміння художника передавати індивідуальну неповторність у жіночих портретах. До найкращих творів у цьому жанрі належать портрети Д. М. Хвостової, К. С. Авдуліної, К. П. Растропчиної та ін.; специфіка дитячого віку в творах О. Кіпренського. Він охоче писав портрети дітей «Портрет хлопчика Челищева», «Дівчинка в маковому вінку з гвоздиком в руці» та ін.

Завалова, І. З клумби на картину : бесіда за роботами Тетяни Бердник / І. Завалова // Джміль. - 2019. - № 7/8. - С. 16-18 : фот. кольор.

Свої картини українська майстриня Тетяна Бердник створила у традиціях японського мистецтва «ошибана». Це картини із засушених пелюсток, трави, листя дерев і кущів. Спершу олівцем робить ескіз картини. Найскладніше – правильно підібрати матеріал. На одну роботу бере зо три десятки видів рослин. По черзі прикладає одне до одного, поки не знаходить такі, де кольори плавно перетікають. Вирізає з них форми за ескізом і приклеює на картон.

Ірина Завалова пропонує дізнатися таємниці давнього японського мистецтва та створити власну ошибану «Метелик».

Нападій, Н. Яскраві барви із Самчиків / Н. Нападій // Джміль. - 2019. - № 9. - С. 25-27 : фот. кольор.

Неймовірний барвистий та соковитий декоративний розпис вигадали в селі Самчики, що на Хмельниччині. Автор пропонує розглянути картину сучасного майстра самчиківського розпису Віктора Раковського та створити власну галерею українського розпису.

Окремова, К. Червоний, жовтий, синій : бесіда за картинами Піта Мондріана / К. Окремова // Джміль. - 2019. - № 9. - С. 16-18 : фот. кольор.

Піт Мондріан – художник з Нідерландів, який жив у минулому столітті. Він винайшов власний стиль малювання, який неможливо переплутати з жодним іншим. Відмовляючись від зайвого, митець залишає у власних полотнах чорну сітку, яку заповнює виключно основними, базовими, простими кольорами – чорним, синім, жовтим, змішуючи які, можна отримати решту відтінків.

Спробуйте відчувати себе художником-абстракціоністом і створити свою неповторну картину у стилі Піта Мондріана.

Окремова, К. Яскраві портрети : бесіда за картинами Енді Воргола / К. Окремова // Джміль. - 2019. - № 9. - С. 24-26 : фот. кольор.

Енді Воргол – всесвітньо відомий американський митець, один із засновників поп-арту. Його батьки – лемки, вихідці із закарпатського села. Енді Воргол у своїй творчості використовував фотоапарат. Зроблені зображення художник переводив на полотно засобами шовкодруку. А це давало змогу створювати багато однакових зображень, наче на фабричному конвеєрі.

Спробуйте відчувати себе художником і зробити власні поп-арт-портрети.

Орлова, Є. Г. Майстер зимових і нічних пейзажів Арт ван дер Нер / Є. Г. Орлова // Мистецтво в школі : музика, образотворче мистецтво, художня культура. - 2019. - № 11. - С. 22-25 + кольор. вкл.

Із-поміж митців Золотої доби голландського живопису окреме місце посідає співець зимових і нічних пейзажів Арт ван дер Нер. Він є засновником жанру нічного пейзажу. Попри значний внесок у розвиток образотворчого мистецтва, цей художник не зажив заслуженої слави за життя. Збереглося небагато інформації про життєвий шлях Арта ван дер Нера. Проте зберігся творчий доробок художника - близько 150 полотен.

Орлова, Є. Г. Мистецтво прерафаелітів. Творчість Данте Габрієля Росетті / Є. Г. Орлова // Мистецтво в школі : музика, образотворче мистецтво, художня культура. - 2019. - № 10. - С. 16-23 + кольор. вкл.

Данте Габрієль Росетті був надзвичайно обдарованою людиною - яскравим англійським художником, ілюстратором, перекладачем і поетом. Примітно, що ці царини гармонійно співіснували в його творчості та в усіх митець повною мірою реалізувався як видатний майстер.

Сидоренко, Л. Л. Творчість Т. Г. Шевченка як художника. Малювання українського пейзажу : (заняття з образотворчого мистецтва) / Л. Л. Сидоренко // Мистецтво в школі : музика, образотворче мистецтво, художня культура. - 2019. - № 6. - С. 2-6.

Мета заняття: ознайомити учнів із мистецькою спадщиною Т. Шевченка; визначити роль митця в розвитку художнього мистецтва; показати шляхи становлення Т. Шевченка як художника; виховувати естетичний смак та любов до української літератури, культури, історії та природи; прищеплювати шанобливе ставлення до видатного сина України - Тараса Шевченка.